

DRAUGAS
vienatinis tautinis ir
tikybinis minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

No. 26

"Draugas", 2334 So. Oakley Avenue,
3c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS

PIRMADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 1 D., 1932 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAI-VOL. XVII

Telefonas: Roosevelt 7790

Kinija nusprendė kovoti prieš japonus

HARBINE KINAI PASIRYŽO NEPA- DUOTI MIESTO JAPONAMS

Suomijos seimas panaikino prohibiciją

ISPANIJOS JĖZUITAI VARGIAI NUSIKELS Į AMERIKĄ

KINAI NUSPRENDĖ KOVOTI

ŠANGHAJUS, saus. 31. — Kinų vyriausybė, kurios prie-
šaky yra gen. Čiang Kai-šekas,
nusprendė kovoti prieš japo-
nus. Šanghajaus link tad siu-
nėama daugiau kinų kariuo-
menės.

Gen. Čiang'as paskelbė ka-
rštą atsiliėpimą į visus kinų
kariuomenės vadus, kad jie su-
jungtomis jėgomis šandie su-
ginklais atsistatų prieš kinų
tautos priešus — japonus.

PASIRYŽO HARBINĄ GINTI

HARBINAS, Mandžiūrija,
saus. 31. — Kinų kariuomenės
vadas gen. Ting-čow, kurs ko-
ntroliuoja Harbiną, pasiryžo
ginti miestą.

Harbine paskelbta karo sto-
vis. Prieš japonus sutvarkyta
apie 20,000 kinų kariuomenės.

Priešakinės japonų kariuo-
menės sargybos jau netoli mie-
sto. Vyksta apsišandymai.

Japonai iš Mukdeno siunčia
daugiau kariuomenės į Harbiną.

AMERIKA IR ANGLIJA PROTESTUOJA

WASHINGTON, saus. 31. — J. Valstybės ir Anglija pa-
siuntė bendrą japonams no-
tą. Protestuoja prieš jų vei-
kimą Šanghajuje. Ispėja ja-
ponus, kad jie nepaliesių ten
tarptautinių miesto dalių.

RANDA, KAD IR KINAI NUSIKALTĖ

WASHINGTON, saus. 31. — Diplomatinioje sluoks-
niuose aiškinama, kad dėl ja-
ponų veikimo Šanghajuje ne-
galima kaltinti vienų japonų.
Sako, kalti ir kinai. Kodėl jie
boikotuoja japonų gaminius.
Girdi, toks boikotas tarptau-
tiniiais įstatymais uždraustas.

Užvakar Coliseum'e atidary-
ta automobilių paroda, kuri
tęsis vieną savaitę.

PANAIKINO PROHIBICIJĄ

HELSINKIS, saus. 31. —
Suomijos seimas pravedė pro-
jektą, kuriuomi panaikinama
ilgus metus veikusi prohibici-
ja. Svaigųjų gerimų parda-
vimą tvarkys vyriausybė.

JĖZUITAI GAL NEVYKS Į AMERIKĄ

ROMA, saus. 31. — Vatika-
nas atitaiso seniau paskelbtą
žinią, būk Ispanijos jėzuitų
daugumas nusikels gyventi į
Ameriką.

Pažymima, kad taip nėra.
Vargiai kurie jėzuitai vyks į
Ameriką. Jie apsigyvens Eu-
ropoje.

NERANDA NUSKENDUSIO LAIVO

LONDONAS, saus. 30. —
Aną dieną angliškaj perlajoj
nuskendo anglų nardantis lai-
vas M-2 su 56 vyrais. Iki
šioliai nesusekta nuskendimo
vieta.

AUSTRIJAI TRŪKSTA VAISTŲ

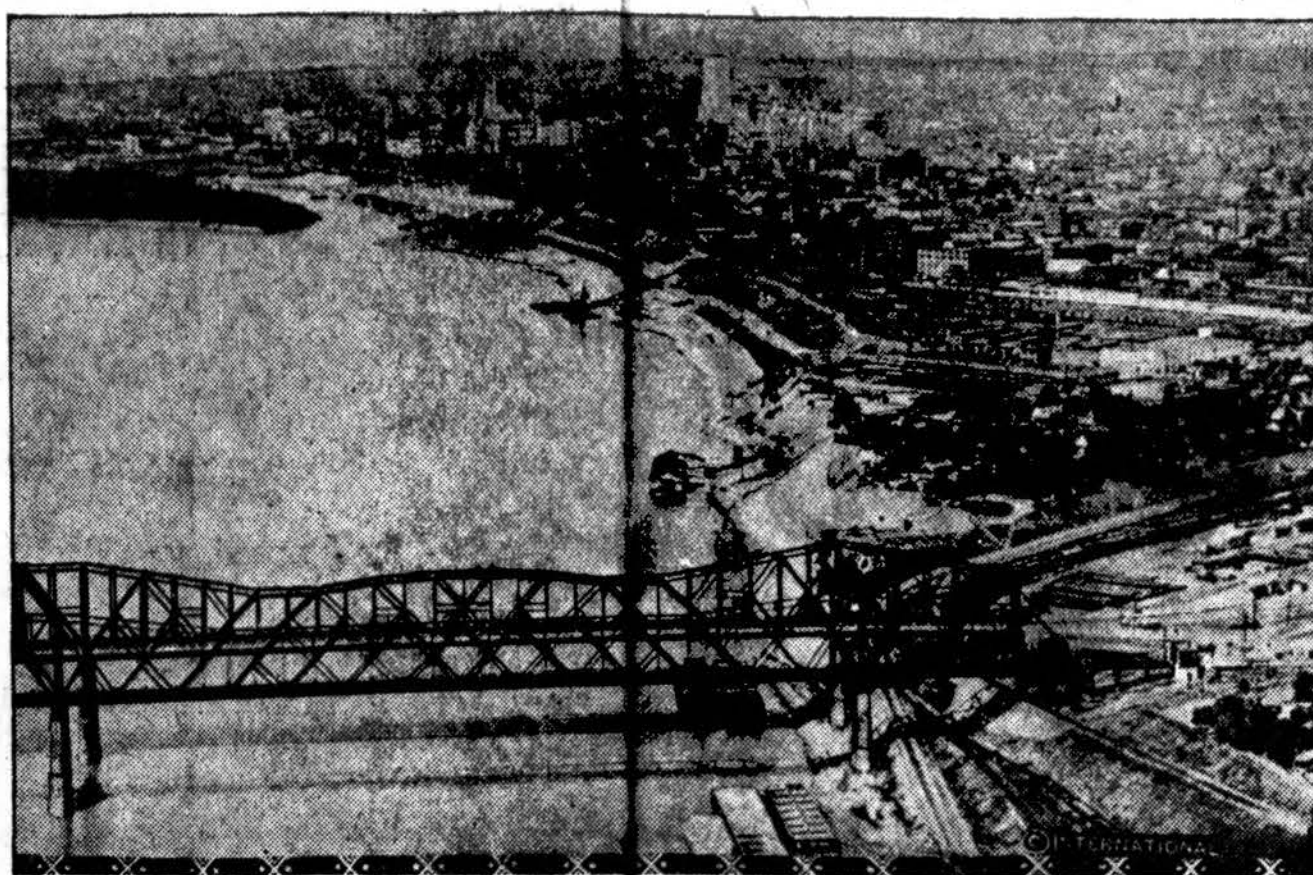
VIENA, saus. 31. — Medi-
cinos srities vadai praneša,
kad Austrijai ima trūkti rei-
kalingiausių vaistų. Apie tai
painformuota krašto vyriausy-
bė.

1 ŽUVO, 200 SUZEISTA

BOMBAJUS, saus. 30. —
Indų demonstracijoje policija
1 asmenį nužudė ir daugiau
kaip 200 sužeidė. Indai pro-
testavo prieš savo vadų kali-
nimą.

REIKALAUJA MAŽINTI ISLAIDAS

ROCKFORD, Ill., saus. 30. —
Illinois'o žemės ūkio sąju-
ngos suvažiavime reikalauja-
ma, kad vyriausybė mažintų
išlaidas. Kitaip gi nieko gera
nebus sulaukta.

Memphis, Minn., miesto prieplauka. Ši prieplauka bus pagerinta ir praplėsta, taip kad ji bus gražiausia pasauly vidaus žemyno prieplauka.

TOLIMUOSE RYTUOSE

Kinija nusprendė imtis gin-
klų prieš japonus.

Šanghajuje atnaujintos kru-
vinos japonų kautynės su ki-
nais.

Japonai išsodino daugiau
marmų Šanghajuje.

Amerikos piliečiams Nanki-
nge liepta pasiruošti apieistų
miestų.

Harbine karo stovis. Ten
20,000 kinų kariuomenės laukia ja-
ponų kariuomenės atplūdžio.

Amerika ir Anglija protes-
tuoja prieš japonų žygius Šan-
ghajuje.

Hankowe gyventojai japonai
pasidirbdino barikadas.

Japonai sakosi apie T. Sa-
jungą, jei taryba prieš juos
panaudos griežtumus.

Amerikos karo laivynas A-
zijos vandenys laukia įsaky-
mo plaukti į Kinijos pakraš-
čius.

Kinų vyriausybė iš Nankin-
go persikėlė į Loyangą (Kai-
fengą).

GAL PARDUOS ORLAIVĮ

WASHINGTON, saus. 30. —
Yra sumanymas, kad karo
laivyno departamentas orlai-
vį (dirizablį) "Los Angeles"
parduotų "Goodyear Zeppeli-
n" bendrovei.

Laivynas turi kitą orlaivį
"Akron" ir dar vienas dirb-
dinamas. Trijų būtų daug.

SUMAZINO SAVO ALGĄ

MADISON, Wis., saus. 30. —
Gubernatorius P. F. La-
Follette sumazino sau algą 20
nuo. Apie tai jis pranešė val-
stybės išdininkui. Pirmiau per
metus jis gaudavo 7,500 dol.,
o dabar gaus tik 6,000 dolerių.

CHICAGOJE

SUSPROGINDINTA BOMBA

Tuojaus po 11:00 vakarą su-
sprogo pameta juodo parako
bomba ties drabužių siuvimo
ir valymo įstaiga, 2614 W. 71
gat., kurios savininku yra W.
Bielskis. Sudaužytos durys ir
priešakinis didelis lango stik-
las. Sprogimo trenksmas bu-
vo girdimas visoje apylinkėj.
Nuostolių apie 200 dolerių.
Kesinimosi priežastis neišaiš-
kinta.

LOESCH'AS NEAP- KALTINTAS

Sausio mėn. "grand jury"
pasiliuosavo, neišnešusi jokio
kaltinimo prieš advokatą Loe-
sch'ą, kurs buvo išklausinėja-
mas dėl teisėjų "šmeižimo."
Teisėjas Fisher'is, sakoma,
pasitenkino "grand jury" vei-
kimu.

MIESTO DARBININKAI APMOKAMI

Miesto majoras Cermak'as
įsakė šandie apmokėti visus
miesto tarnautojus ir darbi-
ninkus. Visi gaus po kokią
nors dalį. Bus išmokėta 1,477,
000 dolerių.

ŽUVO NUKRITĖS NUO STOGO

Ch. Rongsted'as, 62 m. am-
žiaus, 2055 No. Albany ave.,
nukrito nuo trijų aukštų na-
mų stogo ir užsimušė.

Namų, 1137 W. Madison
gat., gatvėje rasta pame-
ta dėžė su 20 lazdučių dū-
nito.

POLICIJOS PERORGA- NIZAVIMAS

Miesto aldermonų tarybos
komitetas pareikalavo, kad
Chicago policijos perorgani-
zavimo planas būtų įduotas
pakomitetui ne vėliau vasario
mėn. 15 d.

PAKLIUVO KALĖJIMAN

Oak Park'e vidurinės mo-
kyklos mokinys Donaldas Im-
hoff'as vienam įmoninkui pa-
rašė grasinantį laišką. Reika-
lavo 10,000 dolerių. Ir pakliu-
vo kalėjiman.

BETLIEJUJE GYVENA TIK VIENAS ŽYDAS

JERUZALĖ, saus. 30. —
Šventoje Žemėje (Palestinoje)
įvykdytas gyventojų suskaiti-
mas (cenzas). Dabar jau skel-
biami kai kurie to cenzo davi-
niai. Kai kuriais žvilgsniais
jie yra gana įdomūs, kad ir
apie žydų skaičių.

Daugiausia žydų gyvena Je-
ruzalėje, nes 51,416. Šiame pa-
čiame mieste gyvena 19,180
krikščionių ir 19,735 musulmo-
nai.

Betliejaus mieste: 5,594 kri-
kščionys, 1,217 musulmonai ir
1 žydas.

Nazarete: 5,451 krikščionis,
3,202 musulmonai ir 60 žydų.

UZDARYTI 9 BANKAI

WARSAW, Ind., saus. 30. —
Kosciusko apskrity užda-
ryta 9 bankai. Sakoma, tas pa-
daryta indėlių apsaugai.

MINNEAPOLIS, Minn., sau-
sio 30. — Daugiau kaip 100
Minnesotos universiteto stude-
ntų susirgo influenza (gripu).

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

BROLŽUDYSTĖ IŠ GOB- SUMO

Plokščiai, Šakių aps. Sau-
sio 8 d. rastas nužudytas Mi-
šurkėnų kaimo ūkininkas A-
leksa Pr. Kaip aiškėja, jis y-
ra gobšumo auka, kritęs nuo
savo brolio Petro ir jo sūnų
rankos. Velionis buvo ramus
žmogus, visą laiką gyveno vie-
nas, bet septintą dešimtį metų
baigdamas sumanė apsivesti.
Jaunoji sutiko tekėti tik to-
kia sąlyga, jei jos vardu vy-
ras ūkį užrašys. Velionis tai
sutiko. Brolis norėjo po jo
mirties pats jo 26 margų ūkį
paveldėti ir gobšumo apakint-
as, nužudė jį. Nužudytas la-
bai žvėriškai, kirviais galva
tiesk sutriuškinta, kad užmuš-
tąjį iš veido negalima pažinti.
Piktadariai suimti.

VOS ATSIGYNĖ VILKĄ

Skapiškis, Rokiškio aps.

Gruodžio 31 d. vakare bee-
nančią Skapiškio vienk. gyv.
L-tę pradėjo įkandinėti sekti
vilkas. Laimė, mergina iš an-
ksto turėjo pasiėmusi gerą la-
zdą, kuria ir gynėsi nuo vilko.
O jo būta kaž kodėl pikto, nes
sekdamas dažnai dantimis ka-
leno. Ne mažą vargšę baimės
turėjo, kol namo parėjo. Vil-
kai šioj apylinkėj šiemet ne
naujiena.

TUŠTAUJA CERKVE

Širvintai, Ukmergės apskr.
Prieš didįjį karą rusai Širvi-
ntuose pastatė didelę mūrinę
cerkvę. Nuo 1915 metų pava-
sario ši cerkvė tuštauja nena-
dojama, nes niekas ja nesina-
doja. Buvę rusai pravoslavai
išvažinėjo, o vietinių nėra.
Taip ir stovi ši cerkvė nena-
dojama.

IMPROVIZUOTAS TE- LEFONAS

Lukšiai, Šakių aps. Trys
Laučiškių kaimo ūkininkai ta-
rp savo namų įsitaė telefo-
nų. Laidams panaudojo ante-
ninę vielą, izoliacijai gumą, o
klausti ir kalbėti radio ausi-
nius. Telefonas puikiai vei-
kia, geriau girdisi kalbant,
kaip iš radio imtuvo.

VIDURDIENĮ APIPLĖŠĖ BANKĄ

Pagėgiai. Sausio 13 d. 16
val. įėjo į Vereinsbanką du
pareikalavo atiduoti pinigų.

RASTAS NEŽINOMO ŽMO- GAUS LAVONAS

Šiomis dienomis Alsėdžių
valsč. Pasruojės kaimo gyven-
tojai Sruojės upėje, netoli til-
to, ant kelio Žem. Kalvarija
— Telšiai, ištraukė iš upės ne-
pažįstamo piliečio lavoną ir
arklį, pakinkytą ratukuose. Ma-
tyt, nepažįstamasis pilietis, ne-
žinodamas upės gelmių, važia-
vo, ir, vandens srovės pagau-
tas, paskendo.

"SUOMEN KUVALEHTI" APIE LIETUVOS KRYŽIUS

Helsinkis I 15 Elta. Helsin-
ky išeinančiame iliustruotame
savaitrašty "Suomen Kuvalehti",
kurio tiražas yra apie
100,000 egz., šiomis dienomis
buvo įdėtas ilgas ir gražiai
ilustruotas straipsnis apie
Lietuvos kryžius. Straipsnį pa-
rašė K. Freytag.

CIRKAS BANKRUTIJOS; MIESTAS MAITINA LIOTUS

ROMA, saus. 30. — Neapo-
ly bankrutijo Schneiderio cir-
kas. Apie 100 liūtų ir 30 tigrų
maitina miestas, kol nebus pa-
skirtas likviduotojas. Iš pra-
džių tuos apleistus žvėris mai-
tino atitinkamoji draugija, ku-
ri veikiai neteko fondo.

Yra sumanymas šiuos plėš-
ruosius miškus kuopigiausia
parduoti žvėrynams. Jei tas
nepavyktų, tai yra kitas su-
manymas — pristatyti juos
į Afrikos pakraščius ir palei-
sti. Tegul žinosi.

VARGŠAS MILIJONINKAS

ORMOND BEACH, Fla.,
saus. 30. — Kelinta diena mi-
lijoninkas John Rockefeller'is,
senesnis, negali golfo lošti,
nes negali išeiti iš namų. Ka-
kokia moteriškė pranešusi, kad
ji pasiryžusi su milijoninku
būtinai pasikalbėti. Milijoni-
kas to nenori.

Šio miesto autoritetai ima-
si priemonių stropiai saugoti
golfo sritį.

Raginame lietuvių visuomenę remti tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbiasi dienraštyje "Drauge."

"DRAUGAS"

Išgina kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Pusmetui — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pusmetui — \$4.00, Kopija .03c.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrąžina, jei nepašaloma tai padaryti ir nepristūdiama tam tikslui pašalinti.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos pristūdiama pareikalavus.

Skelbimai sekančiais dienais priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months — \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00. Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

KALĖDOS MASKVOJ

Bolševikai visokiais būdais stengiasi išnaikinti tikėjimą Rusijos žmonėse. Jų vadina moji bedievių sąjunga šlykščiausias priemonės vartojamos, kad pajauktų žmonių maldingumą, bažnytinės apeigas ir dvasininkus. Ypač jie siunta didžiųjų švenčių progą. "M. L." rašo, kad "Germanijos" šių metų 5 nr. korespondentas papasakoja, kaip buvo šventės Kalėdos bolševikiškoje Rusijoje.

Bolševikai buvo įvedę kas penktą nedarbo dieną. Bet nepavyko: turėjo pakeisti, ir dabar nedarbo diena jiems yra kas šeštoji; valinas, jų savaitė turi ne septynias dienas, bet tik šešias. Šiemet nedarbo diena kaip tyčia sutapo su gruodžio 24 d., vadinasi su Kūčiomis. Komunistų partijos komitetas susirūpino: kas daryti, kad žmonės negalėtų tos dienos švęsti, kaip jiems patinka. Paposėdžiavęs dėl to paskelbė: gruodžio 24 yra laisvai dirbama diena, o nuo uždarbio atsisakoma viešųjų reikalų nardais. Kas gruodžio 24, 5, 6 d. neturės tas bus laikomas "viešosios laprovės išdaviku" ir įrašytas į juoduosius lapus. O toks įrašymas reiškė tiek pat, kaip žmogaus išstūmimas į gatvę, duonos atėmimas. Kad atskiros šeimos negalėtų iškilmingiau švęsti, nutarta prieš Kalėdas neišmokėti uždarbio; kaip tyčia dar prieš Kalėdas smarkiai pabrangę produktai. Kitados Rusuose buvo labai įsigalėjęs iš Vokietijos atkiltis paprotys per Kalėdas puošti eglaites. Dabar tokis paprotys smarkiai laudžiamas, kaip "viešojo turto aikvojimas."

Gruodžio 24 d. — retai kada taip šlykščiai buvo apšviestos bažnyčios Rusijoje kaip šių metų gruodžio 24 ir 25 dienomis. Daugelis bažnyčių jau seniai uždarytos, paverstos muziejais, sandėliais, o visos Maskvos papuo-

šalas išganytojo soboras gruodžio 5 d. diktatoriaus Stalino įsakymu buvo susprogdintas. Negausingoje dar likusiose bažnyčiose susirinko būreliai tikinčiųjų. Ir pamaldos buvo tarsi gedulingos, bet ne iškilmingos.

O gatvėse per naktį dūko bedievių sąjungos nariai, pajuokdami Kristų, šventuosius, Bažnyčią. Vienas komunistas apsitaisęs kaip popiežius ir dėdamasis Pijum XI, šūkavo: "Aš esu Romos popiežius ir pusrutims geriu darbininkų kraują!" Bet niekas nesijukė. Skaidriai nušviestose šiuožioklėse sukosi jauni komunistai ir merginos, stumdė iš šiandų padarytus balvonus, kurie reiškė Dievą Tėvą, Dievą Sūnų, Šventąją Dvasią, Dievą Motiną ir apaštalus. Jiems pritarė komunistų dainos. Kiti vėl su procesija, su muzika, nešė Maskvos gatvėmis stiklinius indus su arklių ir kupranugarų kaulais ir skelbė čia esant šventųjų relikvijas iš garsojo rusų Kijevo Pečeros vienuolio. Klubuose, kinematografuose ligi 3 val. ryto buvo rodomos filmos, sakomos prakalbos išjuokiančios Kristaus gyvenimą.

Rusijos "Kovojančių bedievių sąjungos" ir vyriausybės palaikomas bedievybės triukšmas nustelbė negausingose bažnyčiose gilią, bet tylią maldą. Tylią, nes varpai čia negalėjo skambėti.

A. A. KUN. J. TILVYTIS

"Šaltinis" paduoda daugiau žinių apie a. a. Jurgį Tilvytį, kuris mirė gruodžio 24 d., Panevėžyje.

A. a. kun. Jurgis gimė 1880 m. Tauragų par., Ežerėnų apskrityje. Mokslus ėjo vietoje, Mintaujoje, ir Rusijoje. Iš Mintaujos gimnazijos VII kl. buvo išvartas už tai, kad jį iki trijų mėnesių, reikalui nepaklausė rusų valdžios ir neskaitė rusų maldų. Įšventintas kunigu 1903 m., vikaravo Krinčine, paskiau Tauragniuose, Pabiržyje ir Pakruojųje. 1908 m. paskirtas naujai kuriamos parapijos Paystrio klebonu (dar ir šiandien paystriečiai atsimena savo geradarį kleboną!), kur pastatė medinę gražią bažnyčėlę. 1919 m. paskirtas didelės ir turtingos parapijos Šėtos klebonu, kur irgi po karo visa sugedinta ir sugriauta. Atstasęs iš naujo visos parapijos trobas, 1922 m. pasiryžta visiškai pasiaukoti Dievui ir stoja į naujai susitvėrusią Marijonų Vienuoliją (kurios nariu išbuvo iki šiai dienai). Čia ėjo įvairias pareigas Marijampolėje ir paskutiniu laiku darbavosi Panevėžio Marijonų Vienuolyne. Jo rūpesčiu ir pastangomis atgaivinta ir sutvarkyta Šv. Vincento Pauliečio draugija, kuri prieš jam atvyksiant teturėjo tik vieną nuskurdusį namą—prieglaudą, o šiandien turi mieste 10 namų—prieglaudų seneliams ir našlaičiams. Iki paskutinių savo gyvenimo dienų ėjo amnėtos draugijos pirmininko pareigas.

A. A. ARK. J. MATULEVIČIUS, M. I. C.

(Penktuosius nuo jo mirties metus minint)

(Tęsinys)

ZMONIŲ GYVENIMO ŽINOVAS.

Toji Dievo ir artimo meilė jautrioji širdis padėjo a. a. arkiv. Jurgiui pažinti nuodugnai bendruosius žmonių gyvenimo reikalus ir surasti reikalingą jiems tvarką tik vaistų. Į suruoštusius, rodo, ar 1907 metais Varšuvoje vadinamuosius socialijos kursus tarp kitų šio dalykų žinių ir mokslo vyrų buvo pakviestas taip pat ir prof. Jurgis Matulevičius. Savo lik ta paskaita jis stačiai sužavėjo visus tojus, nepaisant jų tautybės, tikybos. Velionis iš tų kursų išėjo laimėjęs. Jo vardas buvo minimas visuose tuometinėje spaudoje su pasigėrėjimu, kad katalikai turi tokį mokslo vyrą. Tokį pat visuomenės reikalų gylį ir nuodugną pažinimą pareiškė jis ir vėliau laikytose panašius turinio paskaitose Kaune. Ir čia savo paskaitomis visus patraukė į save.

Tas žmonių pažinimas padėjo velioniui taip lengvai su visais sugyventi ir visuose sau pagarbos turėti. Net jam nepalankieji dėl kokių kitokių sumetimų, pavyz-

džiui Vilniaus lenkai, nekętė jo dėl to, kad jis buvo lietuvis ir nepagyrė jų lenkiškųjų šūnybių, kurias jie lietuviams visur ir visame kame stengdavosi daryti, bet kad nors kas būtų drįsęs išniekinti jo asmenį — ne, nieks to nedrįso, nes žinojo jį "tikrąjį Izraelitą" esant, t. y. žmogų be apgauliaus, be suktybių, tikrą Katalikų Bažnyčios vyskupą.

VIRŠININKAS, NETURIS SAU LYGIŲ.

Jei visame gyvenime, kur reikia susidurti su kitais žmonėmis bei su jų ydomis, be galo daug reikalinga turėti takto, išminties, kantrybės ir meilės, tai juo labiau būnant viršininku ir kitus valdant. Taigi ir šio atžvilgiu sugebėjimas žmonių sielas suprasti atėidavo a. a. arkiv. Jurgiui į pagalbą. Jis mokėjo geruosius savo pavaldinius atskirti nuo blogųjų, mokėjo parodyti jiems gerą savo širdį už jų kilnius Dievo garbei ar žmonių meilei nuveiktuosius darbus ir tinkamą atlygį suteikti pagal šv. Povilo patarimą: "Taigi atiduokite visiems, ką esate kalti: kam mokesį — mokesį, kam muitą — muitą, kam baimę — baimę, kam pagarbą — pagarbą" (Rom. 13, 7-8).

Ne tik su geraisiais jis buvo teisingas ir dosnus, bet ir su šaltakausiais buvo galtingas, sekdamas šiuo atžvilgiu visiškai Kristaus pėdomis. Net tiems, kur, rodos būtų verti didžiausių bausmių, jis mokėjo surasti pateisinamųjų priežasčių

ŠIURPUS DOKUMENTAS

Ukrainiečių atstovai neseniai įteikė Tautų Sąjungai memorandumą apie politinių kankinimų kankinimą lenkų kalėjimuose.

Ukrainiečiai yra didžiausia, kultūringiausia ir geriausiai susiorganizavusi politiška, ūkiškai ir kultūriškai iš Lenkijos pavergtų tautų. Užtat lenkai ukrainiečių labiausiai bijo ir vartoja griežiausias, žiauriausias priemones jiems išnaikinti. Didžiausias lenkų įniršimas eina prieš ukrainiečių karinę organizaciją. Tai slapta organizacija, išsišakojusi po visą lenkų okupuotą Ukrainą, vedanti griežtą kovą visomis priemonėmis prieš lenkų okupaciją. Įtarti priklausą prie šios organizacijos ukrainiečiai suimami ir torturomis verčiami prisipažinti prie įvairių baudžiamųjų nusikaltimų, metam kalėti ir paprastai ka-
lėjimuose žūva.

Memorandume nurodoma, kad Lenkijoje ankščiau buvo įstatymas, kuris reikalavo, kad policijos suimtasis po 48 valandų būtų perduodamas teisingumo organams. 1929 m. šitas įstatymas panaikintas ir leista policijai laikyti suimtąjį iki trijų mėnesių, reikalui esant ir dar ilgiau. Taigi, sumintieji ukrainiečiai laikomi policijos kalėjimuose po kelis ir keliolika mėnesių ir čia torturuojami.

Lenkai turi torturavimo sąvają sistemą ir būdus. Ukrainiečių memorandumu, remiantis daugelio liudininkų parodymais, suminėti yra šie torturavimo būdai:

Mušimas lazdomis užpakalių kūno dalių, ypač inkstų srity, taipogi šlaunų iš priekio ir padų. Mušama iki sąmonės nustoimo; **"varpo**

Velionis savo labdarybės ir gailestingumo darbais plačiai mūsų visuomenei žinomas. Be to, jis dar daug kam žinomas kaip rašytojas—poetas A. Zalvarnis, nuoširdžiai apdainavęs mūsų vargus ir džiaugsmus, žinomas kaip naujo "Giesmyno" autorius, A. teitininkų, blaivininkų, popiežiaus, zitičių ir

skambinimas". Surišamos rankos ir kojos. Kojos prneriamos tarp surištų rankų taip, kad kaulai braška. Tarp kojų perkiama lazda, kankinamasis ant lazdos ir siūbuojamas arba daužomas į sieną. Nežmoniška užlaužtos rankos ir kojos baisiai skauda, o siūbavimas tuos skausmus dar padidina. "Skambinamas" iki apalpimo; **pakorimas** už rankų. Rankos surišamos ant pečių ir už pačių rankų galų pakariama. Nuo laužimo surištų rankų aukštyn kankinamasis kenčia nežmoniškas kančias. Pasitaiko, kad kaulai neišlaiko ir lūžta. Skausmai padidinti kankinamasis nuleidžiamas į staiga vėl traukiamas aukštyn, kratamas ir t. t.; **girdymas**. Kankinamasis pakiriamas už kojų galva žemyn. Ties galva pastatomas didelis pilnas vandens indas, tokiu būdu pritaikintas, kad tik kankinamasis išsisteis, tai jo galva pasineria vandeny ir jam gresia pavojus prigerti. Tik laikydamasis susirietęs jis gali šito išvengti. Tokioje pozicijoje žmogus paliekamas ilgesnį laiką iki sąmonės nustoimo. Iš vienos pusės kankina bausis sujungtas su skausmu nuovargis, iš kitos — mirties baimė. Kankinamasis prie to dar mušamas gumėmis lazdomis; **vašinimas arbata**. Kankinamasis guldomas aukštelnikas, nosin įstatomas piltuvais (leika) ir tokiu būdu pilamas vauduo viduriuosna. Pilama tiek, kiek tik telpa. Vidurius vauduo baisesi iškelia. Tada du vyrai sėdasi kankinamam an pilvo ir viskas išspaudžiama atgal. Po to vėl pilama. Šitas kankinimas gali suprasti tik tas, kas jį pats patyrė; **lyties organų**

kt. himnų kūrėjas, kaip Lietuvos kariuomenės organizatorius ir pagaliau kaip žymus kovotojas už lietuvių Mintaujos gimnazijoje rusų laikais. Taip, a. a. kun. Jurgis Tilvytis mūsų visuomenei daug yra nusipelnęs! Kądį dieną mes jo netekome,—jis staiga mirė...

įvairūs kankinimai, kaip mušimas, spaudimas ir t. t.; **pirtų spaudimas** spausūkiais arba jų laužymas; **"futbolas"**. Surstą kamuoliu žmogų du stiprūs vyrai spardo kojomis taip, kad jis raitosi ant grindų kaip kamuolys.

Tai svarbiausi kankinimo būdai. Yra dar nemaža ir kitų, sako memorandumas. Kiekvienas kankintojas stengiasi išrasti dar žiauresnių ir skaudesnių priemonių, kad išgautų reikalingą jam "prisipažinimą". Suprantama, kad taip baisiai torturuojamas žmogus prie visko prisipažįsta ir viską pasirašo, kas tik iš jo reikalaujama. Jei jis paskutinės atšaukia savo prisipažinimus, pasakodamas kokiu būdu jie tapo išgauti, tai policija viską užginėja ir teismas paprastai tiki policijai, o ne kaltinamajam. Kadangi tortūros kai kada sužaloja net ir sunkiai (lūžta kaulai, išsineria sąnariai) kankinamo kūną, tai jis gydomas, kol visiškai nesugyja ir išleidžiamas iš kalėjimo arba vedamas teismui kaip nuo bausių žaizdų lieka tik rumbos, sugiję kaulai ir t. t. Prie memorandumo pridėta 6 liudininkų parodymai, kurie yra išskentę torturas. Skaitydamos tuos parodymus, manai, kad skaitai kokį taurių viduramžių dokumentą, o ne dvidešimtojo šimtmečio buvusių kultūringų valstybių nuotykių aprašymą.

Štai Ivano Mihulio kankinimas. 22 dienų laikotarpį jis buvo kasdien kankinamas tai vienu tai kitu iš ankščiau aprašytų būdų. Mažne kiekvienas kankinimo "seansas" baigdavosi sąmonės nustoju. Kančių nusilpnintas jis prie viso ko prisipažino, kas tik iš jo buvo reikalaujama. Remdamasi jo "prisipažinimais", policija suėmė daug ne

kaltų žmonių. Kai jis bandė kančiomis išgautus prisipažinimus atšaukti, jam niekas ne tikėjo.

Ivan Mihul nepajėgdamas pakelti bausių kančių, tris kartus bandė žudytis, bet budrūs budeliai jį akyiai saugojo ir vis sutrukdė.

Idomu ką darys Tautų Sąjunga su šiuo dokumentu. Žinoma, lenkai viską ginčys. Tačiau ir ukrainiečiai, kartą iškęlę tokius sunkius kaltinimus, stengsis juos įrodyti. Me kams pasėkų. Jis buvo išsiunnamorandumas jau turėjo len-tinėtą žymiausiems anglų ir italų rašytojams. Keturiolika dešimts iš jų pasirašė peticiją savo valdžioms ir, rodo, Tautų Sąjungai, kad politinių kankinimų tortūros būtų visiškai ir griežtai uždraustos.

Nors rašytojų peticijoje neminimas Lenkijos vardas, tačiau vistiek ji yra moralinis lenkų pasmerkimas.

(L. A.)

NAUJA KNYGA

Naujų knygų mėgėjams bus idomu sužinoti, kad išėjo iš spaudos naujas veikalėlis: "Aš noriu tau vieną žodį pasakyti. Mažas dvasios vadovėlis jaunuomenei ir suaugusiems. Parašė palaimintas kun. Jonas Bosko. 108 pusl., 6 paveikslai. Kaina 30 c. Galima gauti "Draugo" knygyne.

Yra tai lietuvių saleziečių leidinys.

Šis veikalėlis yra tikras lietuvių religinis literatūros perlai. Pirmas pasidžiaugtinas tos knygelės dalykas, tai graži kalba. Turinys perimtas ma-lonia krikščioniška dvasia.

Skaitymai paskirstyti kiekvienam metų mėnesiui.

Dvasiškių knygų mėgėjai skaitys ją šimtus sykių kiekvieną kartą su didėjančiu pasigėrėjimu.

Skaitkite ir platinkite lietuvių katalikų dienraštį "DRAUGĄ" ir remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi jame.

ti. Pavyzdžiui, rengdamas konkordato projektą, klausdavosi net mūsų mažai žinomų knygų šiuo reikalu patarimo. Sumanęs kokį naują dalyką, vienas nespręst, būtinai pasitars su kitais. Išklausys kiekvieno nuomonės ir kur tik bus galima pasinaudos ja.

Todėl taip veržėsi į Marijonus, kurie tik jautėsi kiek pašaukti. Mat, visus viliojo didingas ir šventas a. a. arkiv. Jurgio asmuo.

POPIEZIUS PIJUS XI IR A. A. ARKIV. JURGIS.

Kiek brangino velionio arkivyskupo Jurgio šviesų protą ir pamaldumą dabartinis Popiežius Pijus XI, galime numanyti iš to, kad jis būdamas dar tik šv. Sosto Nuncijumi Varšuvoje, kaip Achiltes Ratti, norėdamas tinkamai atsilaukiyti sau rekolkeleijas ir atsinaujinti dvasią, pasirinko toms rekolkecijoms vadovauti ne ką kitą, bet a. a. arkiv. Jurgį. Juk Varšuvoje tuo metu buvo jau gana įvairių vienuolių, buvo pagarsėjusių dvasininkų, sugebantių rekolkecijoms vadovauti gana daug, tačiau Nuncijus pasirinko ne ką kitą, bet mūsų Vyriausiąjį Vadovą ir atvykęs į Marijonų vienuoliją Bielianuose jo vadovaujamas atlaiko rekolkeleijas!

Ligi kokio laipsnio jo nuolankumas ir pasitikėjimas savo broliais vienuoliais pridedavo, sunku net nemačiusiam įsivaizduo-

(Bus daugiau)

Kun. Pr. J. Vaitukaitis.

Katalikiškoji Akcija

PASAULIEČIŲ APAŠTALAVIMAS

Jau XIX amžių prabėgo nuo to laiko, kai Išganytojas įsteigė Bažnyčią. Tą Bažnyčią Jis paliko valdyti savo apaštalamis ir jų įpėdiniais, duodamas prižadą: "Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos." Ir Jis įpareigojo apaštalus ir būsimus kunigus, jiems įsakymas: "Eikite ir mokykite visas tautas... mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums pasakęs" (Mat. XXVIII, 19). Ir tą Kristaus pasiuntinį išti-
mai pildė ir pildė kunigai, kurie gano ištikimuosius ir kiekvienam teikia išganyto malones. Tačiau, tas išganytojo apaštalavimo darbas yra pavestas ne vien tik kunigams, bet ir pasauliečiams, kurie gali ir turėtų prisiminti apaštalavimo pareigas vykdyti Kristaus Karalystės plėtimui čia, žemėje.

Popiežius Pijus XI, atsižvelgdamas į šių dienų katalikų gyvenimo reikalus, kviečia visus katalikus nešti aukštai iškeltą Kristaus vėliavą, priimti Jį į savo širdį, veikti ir gyventi Jo evangelijos mokymų plėtimui. Popiežius Pijus XI žadina ne vien tik atskirus, bet ir skaitlingas organizacijas ir katalikiškas įstaigas į "tikrąją apaštalavimą, kuriame tarpininkauja kiekvieno luomo katalikai, susijungdami viena mintimi ir veikimu protingojo mokslo kryptim ir įvairių socialinių darbų legitimaliai įsteigtuose centruose, kuriuos globoja ir palaiko vyskupų autoritetas."

Jeigu atsižvelgsime į atskiras draugijas ar organizacijas, matysime, kad visos turi savo tikslą. Tos draugijos ar organizacijos nesiplėtos ir nedarys pažangos, kaip reikia, jeigu visa našta bus užkrauta vien tik valdybos pečiams pakelti. Tačiau, jeigu kiekvienas narys darbuosis savo draugijos ar organizacijos labui ir gerovei, tai jos bus tvirtos ir galingos. Taip pat yra ir su Katalikų Bažnyčia, kurios valdyba, kunigai, vieni mažai kuo galėtų pasidžiaugti, jeigu ištikimieji nepildytų savo pareigų ir patys nesidarytų katalikybės palaikymui ir plėtimui. Taigi Popiežiaus Pijaus XI šaukimas į "tikrąją apaštalavimą", daugelį paskatins ir pastūmės prie uoliesnio veikimo ir išganyto malonių garbei To, Kurs mus sutvėrė ir palaiko visatą. Kurs įsteigė Bažnyčią ir ją paliko mums, kad pelyntumėm amžinąją laimę.

Žmogaus gyvenimo didžiausias ir kilniausias įsitikinimas yra religija. Toji religija tai tikrasis uždavinys, kuriam žmogus gyvena šioje žemėje. Žmogus tapo sutvertas visokiems išmėginimams ir kovoms, kad religijos pagalba per Katalikų Bažnyčią galėtų po mirties pelynti amžinąją užmokestį danguje. Iš to aišku, kad religija žmogui reiki-
viską, nes ji yra jo gyvenimo pagrindas. Ir, jeigu žmogus taip neima ir negyvena religijos dėsniais, tai tuo pačiu jis neigia ir patį tikslą, dėl kurio yra sutvertas. Tas neigimas darosi žalingesnis, jeigu nepaiso pasitaikantių, tuo pačiu jis tampa nuodingesnis už patį bedievį, kurį nepripažįsta Dievo esimo.

Betgi religija vaidina svarbiausią gyvenimo dramos vaidmenį. Viskas kita yra tik nuotikiai, kuriuos žmogus panaudoja religijos siekiniams ir amžinojo gyvenimo tikslui. Kas tik dedasi ir tarpsta jo gyvenime, ką veikia ar kuria, žmogus visgi turi gyventi religijos dėsniais ir ją laikyti svarbiausia. Tai reiškia, kad jis turi prisiminti savo pareigą Kristaus dvasią ir tapti Kristaus sekėju, palaikyti Jo Bažnyčią ir plėsti pačią religiją savo bendrų tarpan. Kiti taisy žodžiais tarus, reiki-
"tikrąją apaštalavimą," kurį Popiežius Pijus XI žadina visus ištikimuosius vykinti, kad prigriebti Katalikų Bažnyčios uždaviniams. Katalikai, taip darydami, nešė didelę naudą sau ir žmonijai, tuo pačiu pelyndami garbingojo apaštalavimo vardą, tampant pasauliniais apaštalais.

Pasaulietis apaštalas turi patogesnių progų apaštalavimo plėtimui, negu kunigas. Pasaulietis apaštalas visada maišosi su žmonėmis ir visada esti jų tarpe. O kunigas, Kristaus atstovas, ne visada su žmonėmis ir negyvena jų šeimoje. Nors kunigas ir yra žmonių tarpe, betgi tuo pačiu kilnūs kunigystės uždavinys atitolina jį nuo žmonių gyvenimo. Pasaulietis yra pasaulio žmogus, atsižvelgdamas į pasaulį, kaip duoną pelynti, taigi visada gyvena pasaulyje. Jis visada su žmonėmis ir jų gyvenime ir kelionėje ir pokylinuose ir susirinkimuose. Kunigas ne visada gali tarpininkauti žmonių vėsūmoje. Taigi pasaulietis apaštalas daug geriau gali į žmones įnešti ir daug ko pelynti žmonijos gerovei ir savo naudai. Kas liečia Kristaus evangelijos ir Jo mokymų, tai kiekvieno kataliko pareiga laikyti ir gerbti.

Pasauliečių apaštalavimas yra begalo reikšmingas Kristaus evangelijos ir Jo mokymų plėtimui, nes jie visada iš paliėpimo. Tačiau, jeigu pa-

yra žmonių tarpe. Kunigai, ypačiai Jungtinėse Valstybėse, išskiriant keletą didžiulių lietuvių kolonijų, yra išsimėtę po mažas parapijėles ir vietų, apgyventų lietuvių katalikais, ne visada gali pasiekti, nebent vieną kartą į metus, ypač Vėlykų laikotarpy. Tačiau, jeigu kunigams į pagalbą stotų pasauliečių apaštalai ir kooperuoti su kunigais tikrojo apaštalavimo pasiuntinybėje, kiek tai išganyto naudos duotų žmonėms, kurie jų pastangomis būtų priuostai, kada atsilanko kunigas, kurs tikėjimu ir Dievo malonėmis sutvirtintų suburtas minias ir dėtų gražius pagrindus katalikybės išlaikymui ir Kristaus evangelijos plėtimui.

Jeigu kiekvienas pasaulietis, atitaisius progai, stengtųsi aktyviškai veikti ir darbuotis, ir būtų entuziazmu persiėmęs religijos stiprinimui ir plėtimui, tai prasidėtų dvasiškojo ir religinio gyvenimo gyvesnės ir išganytosios dienos, negu šiandien. Reikia žinoti, kad yra atšalusį bei atsime-
tėlių nuo Bažnyčios lietuvių (buvusių katalikų) tarpe. Tada mūsų pačių tarpe nebūtų įvairių agnostikų, bedievių ir atsimetėlių, kurie nebetiki į amžinąjį gyvenimą nei į Dievo esimą.

Šis pasaulis mainosi ir mes kartu su juo mainomės. Parapijinių mokyklų auklėjimas, pamokslai iš sakyklos ir Bažnyčios sakramentai duoda daug išganyto vaisių, tačiau tai visa dar neužtektina, kad nugalėti pagonizmą ir atversti pasaulį. Tam reikia visuotino pasauliečių apaštalavimo. Siam pasauly reikalinga yra turėti vyrų, tokių vyrų, kurie mainosi kartu su pasauliu, o nesimaino dorovėje ir joje visada pasilieka ištvermingi. Tai tokie vyrai šiandien yra mums reikalingi. Tai jie, prisitaikydami prie gyvenimo aplinkybių, galėtų atversti pagonis ir visus paklydėlius į tikrąjį tikėjimą.

Lietuviai katalikai šiandien gyvena savo religija daugiau obeiaktyviškais motyvais. Pas juos yra mažai subjektyviškojo elemento. Lietuviai katalikai pildo tikybines savo pareigas, klauso Mišių sekmadieniais ir šventomis dienomis, priima sakramentus, užlaiko Dievo ir Bažnyčios įsakymus, betgi tai visa daro formaliai arba paviršutiniu būdu, lyg iš paliėpimo. Tačiau, jeigu pa-

sauliečiai apaštalai, širdingai pasiankavę tikrąjam apaštalavimui, gyvai eitų savo pareigas, tuo pačiu pakeltų visų kitų dvasią ir kitiems pridėtų entuziazmo saugoti savo tikėjimą ir ryžtis sąžiningai ir iš širdies pildyti savo pareigas. Taigi, visi kiti imtų gyvą jų pavyzdį ir pradėtų gyventi religinį gyvenimą taip, kad neleistų bedieviams pašiepti tikėjimą. Tada kiekvienas katalikas taptų uolus ir ištikimas savo tikėjimo pareigų pildymui, viską matydamas ir gyven-
damas Kristaus ir Jo Bažnyčios pasaulėžiūra. Ir jis persiimtų taja gyvenimo dvasia, kurios tikslu jis gyvena čia, žemėje, ir per kurią jis atsiekia galutiną savo tikslą, būtent, amžinąją laimę danguje.

Kiekvienas katalikas, kaipo tikrasis Kristaus apaštalas, gali pasidaryti, kad atlikus didelį darbą Evangelijos plėtimui. Dirbtuvės viršininkas, savo įtaka, gali daug gero padaryti darbininkams, juos palaikydamas katalikybės ir apsaugodamas nuo bedievybės gaivalų. Žmonių ar amatų tvarkytojas gali įtekingai auginti savo pavaldiniuose tikybines dvasias. Laikraščio redaktorius gali savo editorialais ir raštais dėstyti ir plėsti skaitytojams tikėjimo ir dorovės dėsnius. Darbininkas, savo kalba ir pasielgimu, gali tapti kilnaus jo tikėjimo pavyzdžiu kitiems sekti. Taigi, kiekvienas gali tarpininkauti kilniam pasauliečių apaštalavime.

Šeima, visos žmonijos pagrindas, yra toji vieta, kur tikrasis apaštalavimas prasideda ir kuriasi. Todėl, visi tikrieji katalikai turi susiprasti ir pradėti išganytojo apaštalavimo darbą atversti tuos, kurie atsime-
tę nuo Bažnyčios ir visus paklydėlius ir juos vesti į tikrąjį tikėjimą. Tasai didis apaštalavimo darbas turi prasidėti šeimos namų židiny. Juk šeimos kraujas iš vieno plaukia į gyslose ir visi nariai sugyvena vienybėje. Dėl ko gi Kristus negalėtų įeiti į tą šeimos vienybę? Dėl ko gi nepasinaudoti taja proga, kad atversti paklydėlį sūnų ar ištvirkusią dukterį, bedievį vyrą ar atskalūną ženą? Niekur kitur pasaulietis apaštalas nepadarys tiek gero pačiai religijai, kaip pradėdamas mažajame savo pasauly, t. y. pačioje šeimoje statyti tvirtus pagrindus katalikybės išlaikymui ir plėtimui katalikams ar at-

siskirėliams.
Suprantama, kad pasaulietis apaštalas pirmiausia turi pats gerai apsipažinti su Tikėjimo dėsniais. Jis turi gerai žinoti, kas ir kokie yra Bažnyčios mokymai, kad galėtų kitus mokinti. Katalikas negalės apginti savo religijos, jeigu jis nėra mokytas tikyboje. Jis turi būti apsipažinęs su Katalikų Bažnyčios tiesų ir patybių visais klausimais: kaip ir dėl ko arba kam Tai yra tikrieji vyrai, kurie patys gali apsiginti nuo bedievių puolimo religijos dalykuose ir apginti Bažnyčią. Kad apsipažinęs su Katalikų Bažnyčios mokymais, reikia prie to pratin-
tis nuo jaunatvės iš katalikų mokyklų, sakyklos, religinių pamokų, misijų, rekolekcijų ir dvasiškų knygų skaitymo. Katalikų Bažnyčios mokymų žinojimas yra išganyto kiekvienam. Juo kas daugiau žino apie tikėjimą, tuo labiau laikosi tikėjimo ir daugiau jį gerbia, myli, didžiuojasi. Taigi, pasauliečių apaštalavimas kiekvienam katalikui, kurs yra apsipažinęs tikėjimo

dalykuose, šiandien reiskia, pagal Popiežiaus Pijaus XI mintį, kad tą savo žinojimą steigiant įdiegti į kitų savo brolių širdį, tvirtinant juose tikėjimą, skatinant kitus į tikrąją apaštalavimą, atverčiant paklydėlius ir pagonis į tikrąjį tikėjimą, iškeliant Kristaus vėliavą pasaulio viršūnėse ir gyvenant krikščioniškuoju gyvenimu duoti garbę ir šlovę Kristui Karaliui, "Kurs yra ištikimas liudytojas, numirusių pirmgimis ir žemės karalių kunigaikštis, Kurs mus mylėjo ir apiplovė mus savo krauju nuo mūsų nuodėmių, ir padarė iš mūsų karalystę ir kunigus Dievui Savo Tėvui; Jam garbę ir viešpatavimas per amžių amžius" (Apr. I, 5-6).
Popiežiaus Pijaus XI šaukimas į "tikrąjį apaštalavimą" yra be galo reikšmingas ir katalikai turėtų susidomėti ir laikyti savo pareiga to šaukimo obalsius vykinti gyvenime. Turime atsiminti, kad "pasauliečių apaštalavimo"

pareigos yra imti Kristų į savo gyvenimą: į savo širdį, į savo protą, į visą savo kūną + Kristaus Karalystės plėtimui čia, žemėje, kadangi "ar gyvename, gyvename Viešpatui (Kristui Karaliui), ar mirštame, Viešpatui (Kristui Karaliui) mirštame" (Rom. XIV, 8).

VEJO JEGĄ NAUDOJA

Liškia, Alytaus aps. Riečių kaimo ūkin. Aleksa su-
manus vyras yra. Jis įtaisė vėlinį prietaisą akselinei ma-
šinėli sukuti. Kada yra palan-
kios sąlygos ir jo kaimynai
kitno prietaisu pasinaudoja.

KALĖDINĖ PERKŪNIJA SU ŽAIBAIS

Kalėdų antros dienos naktį
visoje Lietuvoje siautė smarki
audra su lietu ir sniegu. Au-
dros metu dažnai girdėjosi pe-
rkūnijos trenksmai ir žaibavi-
mas. Viduržiemio perkūnija su
žaisais, tai labai retas mūsų
klimato sąlygose reiškinys.

VISŲ DĖMĖSIUI VISUS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ NAMUS TURI LANKYTI ŠIE LAIKRAŠČIAI

"Draugas", dienraštis 2334
So. Oakley Ave. Chicago,
Ill. Kaina metams \$6.00.

"Darbininkas", eina du
kartu savaitėje, 366
Broadway, So. Boston,
Mass. Kaina \$4.00 metams

"Garsas", savaitinis 73
E. South Str., Wilkes Barre, Pa. Kaina metams \$2.00.

"Laivas", savaitinis
2334 So. Oakley Ave. Chi-
cago, Ill. Kaina metams \$2.00

"Vytis", dukart mėnesyje
4736 So. Wood str., Chi-
cago, Ill. Metams \$3.50.

"Motery Dirva", mėnesinis
2322 W. 24 str., Chicago,
Ill. Kaina metams \$2.00.

Manantlems Lietuvą Koliauti

Tie, kurie ketina atleisti vasarą vykti į
LIETUVĄ, prašomi atsiųsti tą, kad jems
bus pakeliami dalyvauti EUCHARISTINIAME
KONGRESE, įvykstančiame birželio 23-26
d. Dublino mieste, Airijoje.

Visus raginame tą progą pasinaudoti. Zi-
nokite, kad Dublino amerikiečiai suels su
Lietuvos ekskursantais, visiems žinomo
gerb. KUN. KEMBAIO vadovybėje ir Angli-
jos ekskursantais, visiems žinomo KUN.
DR. K. MATUEALIO vadovybėje.

Amerikiečių ekskursijos į Eucharistinį Kon-
gresą rengiama ir organizavimu rūpinasi
"DRAUGAS". Todėl visi, kurie mano ke-
lianti į Lietuvą ir dalyvauti Eucharistiniame
Kongrese, prašomi pas mus registruotis.

"DRAUGAS" PUB. CO.

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Telefonas ROOSEVELT 7790.

BILLY'S UNCLE

LAIMĖ IR ELGETA

ELGETA: Vai, varge, tu, mano vargeliai! Štai aš baldojuos nuo vieno durų iki kito, elgetaudamas ir melsdamas pasigailėjimo ir išmaldos vargšui elgetai ir esu laimingas, gavęs keletą varinių, kad nusipirktus maisto sustiprinti numenkusi savo kūną; o ten, aure, skersai gatvės gražiose rūmuose gyvena turtuolis, turįs daugiau nei jam reikalinga.

VAIKAS: Ko gi taip žiūri tokiu smalsumu į tą pinigų tūną, kurs tik ką įžengė į puosnius savo rūmus? Gal norėtum ir tu patapti juomi?

ELGETA: Vai, ne! visai ne! Juk jis nelaimingas, nes nežino kada apsisoti, kuomet apšėiai turėjo visko. Juk senai jau paskendęs turtų perlekliuje ir, jeigu būtų buvęs išmintingas, tai galėjo atsikratyti visų rūpesčių ir būtų dabar leidęs atilsio dienas pasi-

tenkinime ir džiaugsme. **VAIKAS:** Aš mintiju, kad jis dar nepatenkintas tuomi, ką turi ir vis daugiau pelnyti trokšta.

ELGETA: Taip, tai tiesa. Ir dėl to gi sakau, kad neišmintingas jis yra. Jis turėjo tada būti patenkintas tuomi, ką turėjo — vietoje kankintis, kad pelnyti vis daugiau ir daugiau.

VAIKAS: Ar gi pats nesielgtum taip pat, kaip ir jis, turint tokią progą ir būnant jo vietoje?

ELGETA: Visai ne! Ir, jeigu turėčiau pakankamai pinigų nusipirkti maisto ir drabužių, tai būčiau patenkintas; nieko daugiau neieščiau ir nepraščiau.

VAIKAS: Štai artinasi deivė Laimė; ji tai gali tau duoti visa, ką tik geidi bei trokšti.

ELGETA: Kas gi yra ji, taip gražiai atrodanti? Jos gi rūbai šviečia auksu ir spindi saule. Ji, tur būt, yra tikroji deivė Laimė.

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS
CHICAGOJE

Laidovams patarnauju geriausia ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausan priėmimą išdirbystės.

OFISAS
668 West 18 Street
Tel. Canal 6174

A. MASALSKIS
GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

Nauja, graži kopolytė dykai.

3307 Auburn Avenue

EZERSKI

LIETUVIS GRABORIUS
OFISAS
4603 S. Marshfield Avenue
Tel. Boulevard 9277

A. PETKUS
LIETUVIS GRABORIUS

4443 So. Talman Ave.
Tel. Virginia 1290
Yards 1138
Chicago, Ill.

LACHAVICH
IR SŪNUS

LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauju laidotuvių kuopigijai. Iteikale maldžiū atsiskaiti, o mano darbu busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5937

Telefonas Yards 1138
STANLEY P. MAŽEIKAS
GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
Turio automobilius viso kiems reikalingas. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Ill.

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS
Didelė graži kopolytė dykai
718 WEST 18 STREET
Tel. Roosevelt 7533

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ
VEDEJAS
1650 WEST 40th STREET
Kampas 46th ir Paulius St.
Tel. Boulevard 5203-8413

Nuludimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopolytė del šermenų dykai.

Tel. Cicero 6756

DR. P. ATKOČIUNAS

Dentistas
1446 SOUTH 49 COURT
Aut Jankausko Aptiekos
Cicero, Ill.

Val: 9-9

Cicero, Ill.

VAIKAS: Ją taip vadina kraštų lietuvių gyvenimą. Betgi niekas nežino tikrojo jos vardo, nei iš kur ji paeina, nei į kur eina.

ELGETA: Tai mažmožis, kuomet ji yra tokia graži ir žavėjanti.

VAIKAS: Aš gi jos bijaus, nes pasakojama ir kalbama, kad kartais ji pridaro žmonėms daug žalos.

ELGETA: Aš esu tikras, kad ji yra tokia gera, kaip ir graži. Aš turiu su ja apsipažinti. A, irgi giliukis tu man! Ji jau čia!

LAIMĖ: Gerą dieną, drauguži! Aš pažįstu tave ir nuo seno vis troškau tau prigelti. Na, laikyk savo terbą, o aš įpilsiu jom štai tų auksinių pinigėlių.

ELGETA: O, kaip maloninga esi tu! Štai mano terba, meldžiū jom įpilti pinigėlių.

LAIMĖ: Aš tau padarysiu vieną tik išlygą: visi pinigėliai, kuriuos įbersiu tavo terbon, bus tikras auksas, tačiau krite arba išbire žemėn pavirs į dulkes.

ELGETA: Tai lengva išlyga. Aš stropiai debosiu, kad tų pinigėlių nei vienas nenukristų žemėn.

LAIMĖ: Labai gerai! Nesigailėdama aukso aš įbersiu tavo terbon. Betgi dabok savo terbą, kuri yra nunešiota ir negalinti daug atlaikyti.

ELGETA: O, ji yra stipri ir atlaikys bent kokį sunkumą. Meldžiū tik nesigailėti.

LAIMĖ: Rodosi, kad tavo terba eina silpnyn. Gal jau užtenka?

ELGETA: Dar ne! Ji gali daugiau atlaikyti!

LAIMĖ: Ar gi netrukčioja tavo terba?

ELGETA: Nėsimato jokio pavojaus. Ji gali atkelti dar daug tų gražių auksinių pinigėlių.

LAIMĖ: Tu gi dabar esi turtingiausias asmuo visame pasauly.

ELGETA: Dar pridėk bent keletą. Meldžiū!

LAIMĖ: Štai, ve! Tavo terba jau pilna ir gali trukti bei prairti.

ELGETA: Esu tikras, kad atlaikys dar vieną pinigėlį.

LAIMĖ: Štai, šė! O dabar aš turiu apiešti tave.

ELGETA: Vai, mano terba perplyšo ir visi auksiniai pinigėliai išbire žemėn! Vai, varge, ir visi pavirto į dulkes! Ir dabar esu vėl vargšas elgeta, kai kad pirma buvau!

PER "MUSŲ VILNIŲ" I SOSTINĖ VILNIŲ!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas "MUSŲ VILNIUS". "MUSŲ VILNIUS" gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalus, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsi-
dėjęs seka Amerikos ir kitų

kraštų lietuvių gyvenimą. "MUSŲ VILNIUS" punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dienų kiekvieno mėnesio.

"MUSŲ VILNIJE" bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbačiauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčiu-
ra, Lazdynų Peleša-Lastauskienė, Vygandas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, J. Ras Rutenbergas, Matas Šalčius, kaa. J. Tumas-Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Zemačius, M. Aldonis ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų. Redaguoja V. Uždavinys.

"MUSŲ VILNIUS" žengia tvirtais žingsniais į penktus metus. Jame rasite gražiausius medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, višiemis artimų minčių.

"MUSŲ VILNIUS" pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 itai. Užsieniuose — 20 litų. Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė 3. Skambinkite telef. 10-88.

SOKIŲ MOKYKLA

Norėdami išmokti šokti val-są, foxtrot ir kitus šokius, tai kreipkitės adresu:

W. MISEVIČIUTĖ
5209 So. Halsted Street
2-ras augštas iš fronto
Tel. Yards 4554

REMKITE TUOS PROFESIJONALUS IR BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "DRAUGE."

AKIŲ GYDYTOJAI:

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS
DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą kuris esti priežastis galvos skaudėjimo, svajimo, akių apimimo, nervotumo, skaudamų akių karščių. Nuimu cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę.
Priėmimą teisingai akinus visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektra, parodoma mažiausias klaidas.
Specialie atyda atkreiptas mokymos vaikūdamas.
Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12.
KREIVIAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮSRADIMU Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur
4712 S. ASHLAND AVE.
Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1839

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8
Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

D A K T A R A I:

Tel. Canal 0257 Res. Prospect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
Gydytojas ir Chirurgas
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų 6 iki 8:30 vakare

Tel. Canal 6764 Res. Republic 5350
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų
DARO OPERACIJAS
Ligonius priima kasdien nuo pietų iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir sereodomis tik iškalno susitarus
Ofisas, Laboratorija ir X-Ray
2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X — Spinduliai
Ofisas 2201 West 22nd Street Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6222
Rezidencija: 6628 So. Richmond Avenue Tel. Republic 7888
Valandos 1-4 & 7-8 val. vak. Nedėlioj: 10 — 12 ryto

DR. MAURICE KAHN
Gydytojas ir Chirurgas
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. Yards 0994
Rezidencijos Tel. Plaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 dienų
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare
Nedėl. nuo 10 iki 12 dienų

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47 Street

Tel. Canal 6222
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 WEST 22nd STREET (Kampas Leavitt St.)
Valandos Nuo 9 iki 12 ryto Nuo 1 iki 9 vakare Sereodoj pagal sutartį

Boulevard 7589 Rez. Hemlock 7691
DR. A. P. KAZLAUSKAS
DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val: Nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Tel. Cicero 1360 X-Ray
DR. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Val: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare
Nedėliomis ir Sereodomis susitarus
4847 W. 14 ST. Cicero, Ill.

DR. P. P. ZALLYS
DENTISTAS
30 EAST 11th STREET
Kampas Wabash Avenue
Tel. Pullman 9356
Gasas, X-Ray, etc.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
Val. 9-9. Ned. 8-12
6558 SO. WESTERN AVE.

Dr. C.K. Kiauga
DENTISTAS
Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis
2420 W. Marquette Rd. arti Western Ave. Phone Hemlock 7828
Panėdėliais, Sereodomis ir Pėtnydomis
1821 So. Halsted Street

Ofisas Tel. Grovehill 0617 Res. 6707 S. Artesian Ave. Tel. Grovehill 0617
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
Val 2-5 ir 7-9 P. M. Kėtv. 9-11 A M Nedėlioj susitarus

SVARBI ŽINUTĖ
DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas perkėlė savo ofisus į naują vietą po num. 4645 S. Ashland Ave. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Ned. pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820. Namai: 6641 So. Albany Avenue, Tel. Prospect 1930.

Ofiso Tel. Victory 3687 Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374
DR. J. P. POŠKA
3133 S. HALSTED STREET
Antiras ofisas ir Rezidencija
6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytals: nuo 7-9 vak. Antro Of. Val: Nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Sventadieniais pagal sutartima.

Tel. Grovehill 1595
DR. A. L. JUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak. Sereodomis po pietų ir sventadieniais tik susitarus
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso Tel. Victory 6893 Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 3102 So. Halsted St. Kampas 31 Street
Valandos: 1-3 po piet. 7-8 vak. Nedėliomis ir sventadieniais 10-12

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeru
4729 SO. ASHLAND AVE.
SPECIALISTAS
Dėlovų, Moterų ir Vyru Ligų
Val: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 val. vakare Nedėliomis 10 iki 12
Telefonas Midway 2380

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryaukas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
VALANDOS:
9 iki 12 ryto, 7 iki 9 vak. Utarn. ir Kėtv. vak. pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5913
DR. SUZANA A. SLAKIS
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave. (Kampas Francisco Ave.)
Valandos: 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. (Vakarais: Utarninke ir Ketverge iki 8 val.) Sereodomis ir Nedėliomis pagal susitarimą.
Oriso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 339.

Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5913
DR. BERTASH DR. NAIKELIS
756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.)
Val: 1-3 ir 6:30-8:30 val. vak. Val: 2-4 ir 7-9 val. vakare Nedėlioj susitarus

DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHICAGOS OFISAS: 2415 W. MARQUETTE RD.
Val: utarninkais, ketvergais ir pėtnydomis nuo 9 iki 12 v. ryto, nuo 1 iki 4 ir nuo 6:30 iki 8 v. vak. Chicagos ofiso Tel. Grovehill 3262

Tel. Central 7079 Rez. Longbeach 9463
DR. B. G. LAMBRAKIS
AUSIES, NOSIES IR GERKLES SPECIALISTAS
Buve Instruktorius Vienosios Universiteto Per 5 Metus
Ofisas 1447-49 Pittsfield Bldg., 55 E. Washington St., Chicago, Ill.

DR. J. J. KOWARSKIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 2403 WEST 63 STREET Kertė So. Western Avenue
Tel. Prospect 1028
Rezidencija 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 2330
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 v. v. Nedėlioj pagal susitarimą

Tel. Lafayette 5793
DR. A. J. JAVOIS
Val: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak. Office: 4459 S. California Ave. Nedėlioje pagal sutartį

Tel. Wentworth 3000 Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON
Gydytojas ir Chirurgas
6558 S. HALSTED STREET
Val: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. Phone Englewood 6641 Office Phone Wentworth 3000 Wentworth 3006
DR. A. R. McGRADIE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6558 SO. HALSTED STREET
Val. 2-4 ir 7-9 val. vakare

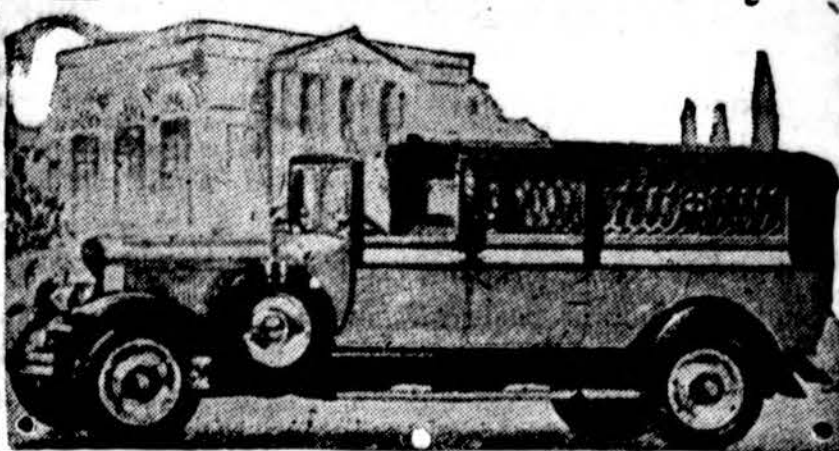
DR. S. A. DOWIAT
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 WEST 12 PLACE
Val: 7 iki 9 v. v. Iškiriant Sereodomis ir Pėtnydomis, kuriomis dienomis jis bus.
2924 W. WASHINGTON BLVD. Kitos val. ant Washington Blvd. 4:30 — 5:30 kasdien Telefonai: Kedzie 2450 — 2451, arba Cicero 662. Rez. tel. Cicero 2888

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Val: 11 ryto iki 1 po pietų 2 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto Telefonai dienų ir naktį Virginia 0036

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 SO. MICHIGAN AVENUE Tel. Kenwood 5197
Valandos:
Nuo 9 iki 11 valandai ryte; Nuo 6 iki 8 valandai vakare apart sventadienio ir ketvirtadienio.

Tel. Hemlock 8700 Res. Tel. Prospect 0614
DR. B. ARON
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 6155 South Kedzie Rez. 6425 So. California Ave. Val: 2-4, 7-9 v. v. Iškiriant Ketv.

4 MODERNISKOS KOPLYČIOS DYKAI DEL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ ir NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JOSŲ GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

NORTH SIDE

Snauðalis.

Viešnia

302 WEST 69th STREET